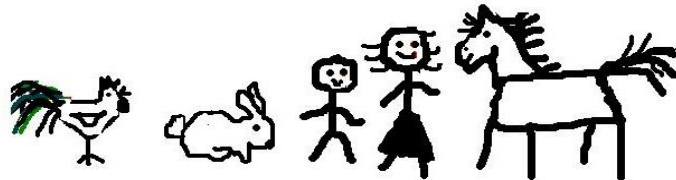

ÅRSPLAN FOR

FJELLSØYA BARNEHAGE A/S

Gårds – og friluftsbarnhage

LEK OG LÆRING OVER STOKK OG STEIN

Fjellsøya barnehage legger vekt på å gi barn opplevelser og erfaring med dyr og natur.

Barnehageårene
2023-2026

Brønnøysund 2023

Godkjent i SJ 02.07.23

Innholdsfortegnelse

LEK OG LÆRING OVER STOKK OG STEIN	3
GENERELL DEL, ANSVAR OG ROLLER.....	3
OVER STOKK OG STEIN I ET HELSEFREMMEDE MILJØ - <i>vår visjon</i>	4
PSYKOSOSIALT BARNEHAGEMILJØ -trivsel, tilvenning og overganger.....	5
SPESIALPEDAGOGISK HJELP OG INDIVIDUELT TILRETTELAGT BARNEHAGETILBUD.....	5
BARNES RETT TIL MEDVIRKNING OG HENSYNET TIL BARNETS BESTE § 3	6
HOVEDMÅL.....	7
FØRSKOLEKLUBBEN.....	8
DAGSRYTMEN.....	9
LEK – «JEG HAR BARE LEKT I DAG».....	10
MED FAGOMRÅDENE I TURSEKKEN.....	13
INNLEDNING.....	13
KOMMUNIKASJON, SPRÅK OG TEKST	13
KROPP, BEVEGELSE, MAT OG HELSE	14
KUNST, KULTUR OG KREATIVITET.....	17
NATUR, MILJØ OG TEKNOLOGI	18
ETIKK, RELIGION OG FILOSOFI.....	20
NÆRMILJØ OG SAMFUNN	21
ANTALL, FORM OG ROM	23
TRADISJONER.....	24
INNLEDNING.....	24
BRANNVERN OG BRANNSTASJONBESØK	24
MERKING AV LAM OG SLAKTING AV SAU	24
FORUT - barneaksjon.....	24
KIRKEBESØK.....	25
LUCIA	25
JULEBORD	25
JULETREFEST	25
SAMEFOLKETS DAG	25
MASKEFEST.....	25
PÅSKEEGGJAKT	26
17.MAI	26
HAVRUKSENTERET	26
SOMMERFEST	26

BURSDAGSFEIRING	26
DE BETYDNINGSFULLE VOKSNE	27
PERSONALSAMARBEID	27
FORELDRESAMARBEID	28
SAMARBEIDSPARTNERE	29
PLANVERK/ARBEIDSMÅTER	30
INNLEDNING	30
PLANLEGGING OG DOKUMENTASJON	30
PEDAGOGISK UTVIKLINGSARBEID	30
VURDERING AV BARNEHAGENS PEDAGOGISKE VIRKSOMHET	30
KARTLEGGINGSVERKTØY	30
MÅNEDSOVERSIKT	31

LEK OG LÆRING OVER STOKK OG STEIN

GENERELL DEL, ANSVAR OG ROLLER

Fjellsøya barnehages årsplan bygger på

- ✓ **FNs barnekonvensjon**
- ✓ **Lov om barnehager**
- ✓ **Rammeplan** for barnehagen
- ✓ **Retningslinjer for helsefremmende barnehager**
- ✓ **Personalets verdigrunnlag og visjoner for barnehagen**
- ✓ **Andre styringsdokument**

Samarbeidsutvalget (SU) i barnehagen fastsetter årsplan for den pedagogiske virksomheten.

Årsplanen beskriver den pedagogiske virksomheten og er et viktig arbeidsredskap for personalet. Den skal gi foreldre og andre samarbeidspartnere innsikt i barnehagens virksomhet.

Vi har valgt å ha en årsplan med virketid i 3 år for å sette langsiktige mål. Det er mål og opplevelser barna skal innom i løpet av barnehagetiden sin. Som tillegg har vi progresjonsplaner som viser hva de ulike aldersgruppene skal oppleve i løpet av et år. Vi har utarbeidet en trivselsplan som omhandler forebygging og håndtering av mobbing. [Trivselsplan Fjellsøya barnehage](#)

Pedagogisk utviklingsarbeid vi jobber med i denne årsplanperioden implementeres i neste årsplan.

For konkret innhold i arbeid med fagområder etc vises det til progresjonsplaner, ukeplaner og annen info.

[Progresjonsplan Fjellsøya barnehage](#). Informasjon og bilder fra hverdagen legges ut på hjemmesiden.

Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver

Rammeplanen er forskrift til barnehageloven og angir en forpliktende ramme for barnehagens virksomhet. Barnehagens innhold skal bygge på et helhetlig læringssyn, hvor danning, omsorg, lek og læring er sentrale deler. I tillegg er sosial og språklig kompetanse samt 7 fagområder viktige deler av barnehagens læringsmiljø.

Ansvar og roller

Barnehageeieren har det overordnede ansvaret for at barnehagen drives i samsvar med gjeldende lover og regelverk, jf. barnehageloven § 7 første ledd.

Styrer og assisterende styrer skal sørge for at det pedagogiske arbeidet er i tråd med barnehageloven og rammeplanen, og sørge for at hele personalgruppen involveres.

Den pedagogiske lederen skal veilede og sørge for at barnehageloven og rammeplanen oppfylles gjennom det pedagogiske arbeidet.

Barnehageeieren og **alle** som arbeider i barnehagen, skal sammen bidra til å oppfylle målene og kravene i rammeplanen med utgangspunkt i sine roller, erfaringer og kompetanse.

Renholderjobben er viktig!

OVER STOKK OG STEIN I ET HELSEFREMMEDE MILJØ -vår visjon

Fjellsøya barnehage har valgt en profil med dyr og friluftsliv som fremmer våre mål på en god måte, og gir barna en god hverdag i barnehagen. Vi er en helsefremmende barnehage med fokus på både fysisk og psykisk helse. Barnehagen ligger flott til på Nordhus med skog, knauser og sjø som nærmeste nabo. Uteområdet vårt er stort og gir unike muligheter for utelek og friluftsliv hele året. Kaniner, høner og sauer i barnehagen, og den nære avstanden til dyrene på Fjellsøya gård gir oss en fin mulighet til nærkontakt med, og stell av flere forskjellige dyr.

VI FREMMER LEK, LÆRING,
SOSIAL KOMPETANSE, FYSISK AKTIVITET
OG ET POSITIVT SELVBILDE GJENNOM
VARIERTE OPPLEVELSER I NATUR,
NÆRMILJØ OG KONTAKT MED DYR.

Barn og voksne tilbringer mye av dagen ute. Det skal være en positiv opplevelse for barna å være ute, så vi er ikke ute for enhver pris. Det er også aldersmessige forskjeller på hvor mye barna er ute. Vi har hus på gården, tømmerhus og grillhus i barnehagen, og gapahuk i skogen og på Heia som brukes til aktiviteter og kos.

Ute får de oppleve med alle sine sanser det forutsigbare, det ukontrollerbare, det overraskende, det kalde, det våte det morsomme og rare, det underlige, det nifse, det farlige, det spennende og mye mer..

I perioden mars/april-oktober er vi for det meste ute. Da tar vi med oss en del «inne»-aktiviteter ut, mens andre aktiviteter nedprioriteres denne perioden.

I perioden oktober - mars er vi mer inne og har større fokus på bl.a finmotoriske aktiviteter.

PSYKOSOSIALT BARNEHAGEMILJØ -trivsel, tilvenning og overganger

Alle som jobber i barnehage, har plikt til å sikre at alle barna har et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø. Aktivitetsplikten (§41) trer i kraft hvis vi ser at et barn ikke har det bra, og når foreldre og/eller barn uttrykker at de ikke har det bra. Vi skal forebygge mobbing, krenkelse, utestengelse mm, og vi skal ha nulltoleranse for, og gripe inn hvis så skjer (barnehageloven §§ 41-43). Vi har utarbeidet en egen trivselsplan (link) som beskriver plan for forebygging, aktivitetsplikt mm.

Barns trivsel er de voksnes ansvar. Dette har vi med oss når vi ser på gruppesammensetninger og relasjoner generelt. Vi gjør vurderinger ut fra kunnskap om, og observasjoner av enkeltbarn og gruppe. Hvem leker de sammen med, hvem har de god relasjon med. Vi vurderer modenhet og ikke bare alder. Overgang til nye grupper skjer i løpet av sommeren når vi er mye sammen. Det gir en myk overgang. Endringer kan gjøres i løpet av året hvis vi ser at det er til beste for et barn. Barna tilhører ulike grupper, men får leke på tvers av gruppene i hverdagen. Å være låne-ørn, låne-høne eller låne-andunge er populært, også for ei stor ørn kan det være kjekt å få være sammen med de yngste og leke og hjelpe til. Overganger skjer i dialog med foreldre.

Ved oppstart av nytt barnehageår kan noen barn oppleve høsten som litt kjedelig eller vanskelig. Over sommeren har venner byttet gruppe, begynt på skolen etc. Barnet kan bli lei seg, bli usikker og ikke vil i barnehagen. Vi er obs på det, og jobber aktivt for å bygge nye eller andre relasjoner. Og så får de leke på tvers av grupper. Det sosiale går seg til 😊

Dialog mellom barnehage og foreldre viktig.

Vennskap bygges tidlig.. 😊

God tilvenning er avgjørende for barns trivsel og trygghet i barnehagen. Foreldre inviteres på foreldremøte før oppstart. Barn og familie inviteres på sommerfest på gården, og får da mulighet til å hilse på andre familier og ansatte. Vi har ingen fast tilvenningstid, men vi tar kontakt i god tid før oppstart, og tilbyr besøk i barnehagen ut fra foreldrenes ønsker og barnas behov og rutiner. Slik sikrer vi at vi blir godt kjent med hverandre før oppstart. Oppstartsamtale gjennomføres i forkant av tilvenning, der egen plan for tilvenningsperioden avtales.

SPESIALPEDAGOGISK HJELP OG INDIVIDUELT TILRETTELAGT BARNEHAGETILBUD

Barn under opplæringspliktig alder som har et særlig behov for spesialpedagogisk hjelp, har rett til slik hjelp etter barnehageloven § 31. Barn med nedsatt funksjonsevne har rett til et egnet individuelt tilrettelagt barnehagetilbud jmf. barnehageloven § 37. For at barnet skal få den hjelpen det har etter barnehageloven, er det viktig å skille mellom spesialpedagogisk hjelp, og egnet individuelt tilrettelagt barnehagetilbud.

Barnehagen skal tilpasse det allmennpedagogiske tilbudet etter barnas behov og forutsetninger, også når noen barn har behov for ekstra støtte i kortere eller lengre perioder. Vi skal sikre at disse barna tidlig får sosial, pedagogisk og/eller fysisk tilrettelegging som er nødvendig for at de får et inkluderende og likeverdig tilbud. Vi skal vurdere tilretteleggingen underveis, og justere i tråd med barnets behov og utvikling. Hvis vi etter slik tilrettelegging ser at vi ikke kan dekke barnets behov innenfor det allmennpedagogiske tilbudet skal foreldre opplyses om at de har rett til å kreve sakkyndig vurdering. (mer info på udir.no)

All tilrettelegging skal skje i samhandling med foreldre, og foreldre skal være med i hele prosessen. Et barns utfordringer kan oppleves ulikt hjemme og i barnehagen. Dette fordi hjem og barnehage er veldig ulike situasjoner for barnet. Foreldre skal samtykke til bruk av kartleggingsverktøy, og de skal gis tilstrekkelig info til å forstå rekkevidde og konsekvens av sitt samtykke. Foreldre skal samtykke skriftlig før det tas kontakt med andre instanser. Foreldre skal få informasjon om samtykke og personvern i oppstartsamtales.

BARNES RETT TIL MEDVIRKNING OG HENSynet TIL BARNETS BESTE § 3

Barnehagen skal ivareta barnas rett til medvirkning ved å legge til rette for og oppmuntre til at barna kan få gitt uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet, jf. barnehageloven §§ 1 og 3, Grunnloven § 104 og FNs barnekonvensjon art. 12 nr. 1. (RP 17)

Alt vi gjør i barnehagen skal være til barnets beste. I alle handlinger og avgjørelser som gjelder barn i barnehagen, skal hva som er best for barnet, være et grunnleggende hensyn. Det betyr at i alle vurderinger vi gjør i løpet av en dag, skal vi reflektere over om det er til barnets beste. Barnets meninger skal tas med. Vurderingene vil ikke alltid samsvare med hva barnet selv eller foreldrene ønsker. Vi skal gjøre vurderinger basert på faglig kompetanse av hva som er det beste for barnet, og også se det opp mot andre hensyn.

Små avgjørelser engasjerer, og det er lettere å se sammenheng mellom, og resultat av valgene vi gjør;

- lære å ta egne valg
- bli mer selvstendig og trygg på egne valg
- utvikle et positivt selvbilde

Barna skal ikke gis ansvar de ikke er rustet til å ta.

De voksne må vurdere enkeltbarns ønsker opp mot barnegruppens behov.

Medvirkning gir en følelse av å høre til ved at man får bidra til å påvirke sin egen hverdag.

Medvirkning er å **se** og **lytte** til hvert enkelt barn. Barnets ønsker og behov skal ha avgjørende betydning for personalets tilrettelegging, planlegging, gjennomføring og evaluering av barnehagedagen.

Vi voksne skal bli kjent med hvert enkelt barns behov og interesser slik at vi planlegger og gjennomfører barnehagedagen etter deres beste. Ser vi at ungene mistrives endrer vi på planene. Trives barna med aktivitetene vi tilbyr, gjør vi mer av det, og det er vår oppgave å gi dem nye opplevelser å velge i.

Barn skal uavhengig av språklig ferdigheter oppleve at voksne forstår og tar hensyn. Vi skal forstå barns ulike uttrykk (verbalt språk, kroppsspråk, gråt og mimikk).

Vi deltar mye i barnas lek og aktivitet slik at vi blir i stand til å se og ta hensyn til deres behov og ønsker.

Dagens hjelper: Barn får medvirke ved å delta i daglige gjøremål, hjelpe til ved måltid, hjelpe de som er yngre osv.

HOVEDMÅL

Barnehagen gir et kvalitativt godt tilbud til barna når vi ser at barnet:

- trives og er trygg i barnehagen
- ikke mobbes eller mobber andre
- har gode lekekamerater
- er i positiv utvikling
- medvirker i sin egen hverdag
- har god fysisk og psykisk helse
- opplever mestring og utfordring i hverdagen

Danning

Danning er en livslang prosess som forklarer hvordan mennesker er i, former og formes av verden.

Det handler bl.a om å utvikle evne til å reflektere over egne handlinger og væremåter, og det skjer i barnets samspill med omgivelsene.

Gjennom danning legges grunnlaget for barnets allsidige utvikling (udir.no)

Mål og fokus er ulikt på grupper og alderstrinn.

På den minste gruppa «Andungan» er trygghet, tilknytning og rutiner for enkeltbarnet og gruppen i fokus. For 3 åringene på «Hønån» er det større fokus på rutiner og sosial kompetanse. Når barna er 4 år/kommer over på «Ørnan» kan det fokuseres mer på faglige tema i tillegg til at vi jobber videre med disse ferdighetene.

Progresjonsplanen viser hva de ulike aldersgrupper skal oppleve.

For å oppnå hovedmål har vi valgt å fokusere på:

ØKE BARNAS SOSIALE KOMPETANSE

Kompetanse barnet skal tilegne seg gjennom tiden i barnehagen: (delmål)

- ❖ Folkeskikk; si «hei», «ha det», «tak» og «vær så god» mm.
- ❖ Kunne ta og opprettholde kontakt med andre.
- ❖ Utvikle positivt selvbilde og positiv holdning til egen kropp og læreevne.
- ❖ Kunne samarbeide med, ta hensyn til og vise omsorg for andre.
- ❖ Kunne kommunisere på ulike plan; utvikle et godt muntlig språk, mimikk og kroppsspråk.
- ❖ Evne til å knytte vennskap.
- ❖ Prøve å løse konflikter på en positiv måte; det er lov å bli sint og lei seg, men ikke å slå andre.
- ❖ Respektere andres «nei» og sette grenser for seg selv.
- ❖ Prøve ut mange typer aktiviteter sammen med andre barn.
- ❖ God dialog med foreldre for å jobbe mot samme mål.

Metoder for måloppnåelse:

Hverdagsaktiviteter og lek er gjennomgående metoder vi bruker for å jobbe mot disse målene. I tillegg jobber vi målrettet gjennom **temaarbeid, gruppeaktiviteter, førskoleklubb og tilrettelagt språkstimulering.**

Måltid er en viktig hverdagsaktivitet for bygging av sosial kompetanse. Vi sitter i lag, vi synger og prater sammen, vi sender til hverandre, vi smaker litt hos hverandre, sier takk for mat mm.

Piknik på skinn, eller mat rundt bålet gir gode stunder 😊

FØRSKOLEKLUBBEN

Det er stort å være størst i barnehagen. 5-åringene er i en veldig vekstperiode som medfører uro i kroppen. Hverdagen preges av mye sosial lek, kreativitet og aktivitet. Slik får de utforsket sine muligheter, og i tillegg skal de få gjøre seg erfaringer med ulike skriftspråksuttrykk som lekeskrift, tegning, og bokstaver, og gjennom lese- og skriveaktiviteter.

Vi vektlegger bruk av lek som læringsmetode, og innholdet i samlingene følger mål og metoder fra rammeplan.

Aktivitetene er en kombinasjon av lek, språktrening, spill og andre aktiviteter som gir glede og samhold, samtidig som de fremmer språk, sosial kompetanse, og er lese, skrive- og matematikkforberedende.

Vi bruker bl.a. Språksprell, Trampoline og snakkepakken (oppgaver), men også naturmaterieell fra turer brukes til å gjenskape tall, former og figurer.

Planer for førskolegruppa legges ut på ukeplan av pedagogisk leder for gruppa. Førskolebarna får medvirke på innholdet. Hva har de lyst til? Opplegg tilpasses størrelse på gruppa, modningsnivå, interesser og aktivitetsnivå.

Vi samarbeider noe med andre barnehager om opplegg slik at barn som skal gå på samme skole blir kjent. Aktuelle skoler skal ta tidlig kontakt med barnehagene, og skolebesøk gjennomføres på våren.

Vi blir invitert til Nordhus skole på aktiviteter og arrangement som Lucia mm. I tillegg er vi på tur på og i nærheten av skoleområdet, og i skoleferier kan vi låne vi gymsal. Det er stor stas å komme på skolen og treffe venner som har gått i barnehagen tidligere.

Førskoleklubben drar på tur opp i Torghatthullet. Da får de også kjennskap til, og jobbet med sagnet om Torghatten. Førskoleklubb avsluttes med overnattingstur i gammelhuset på gården 😊 Stor mestring! 😊 Når førskolebarna slutter i barnehagen får ei ramme med bilder fra barnehagetida si, og sin egen kniv med navnet sitt gravert inn. Kniven får de på høsten når de starter med spikkekurs.

DAGSRYTMEN

Dagsrytmen viser en del av hverdagsaktivitetene. Den vil være ulik for store og små og endres etter behov.

Åpningstider: 07.30-16.30

Dagsrytme for Andungan:

07.30 Barnehagen åpner
ca 08.00-08.30 Frokost (brødmatt inne/ute)
09.00 – 10.30 Tema/ frilek/ tur
10.00 – 11.30 Lunsj, bleieskift og legging
11.30 – 13.30 Sovetid (hvilestund/rolig lek for de som ikke sover)
14.00 – 14.30 Fruktmåltid og bleieskift etterpå
14.00 – 16.30 Frilek ute el inne

Dagsrytme for Hønån og Ørnan:

07.30 Barnehagen åpner
ca 08.00-08.30 Frokost (brødmatt inne/ute)
09.00 – 10.30 Tema/ frilek/ tur
10.00 – 11.30 Lunsj (Høner har dorunde/ bleieskift før måltidet)
11.30 – 13.30 Aktiviteter/tur/hvilestund
14.00 – 14.30 Fruktmåltid (Høner har dorunde/ bleieskift før måltidet)
14.00 – 16.30 Frilek

Skal barnet ha frokost må barnet være i barnehagen i god tid før frokosten avsluttes. Tidspunkt for frokost kan variere litt i løpet av året, så følg med på ukeplan. Tidspunkt avhenger bl.a av når barna det året leveres.

Tur og aktiviteter starter kl 9.30, så barna må være i barnehagen til dette tidspunkt, eller barnet må bringes dit gruppa er på tur. Gi beskjed om dere kommer senere.

Hentes barnet før kl 14.30 må det påberegnes henting på turområdet.

Ha med en matpakke hver dag, den bli enten brukt til lunsj eller 14-måltidet.

Vi lager mye god og sunn mat.

Følg med på ukeplan for info om mat og ukens grønnsak/frukt.

Informasjon på ukeplanen om det skal pakkes sekk til tur.

Vi får egg fra hønene våre, som vi kan lage mye god mat av 😊 Men av og til må vi kjøpe noen i tillegg..

LEK – «JEG HAR BARE LEKT I DAG»

- Å LEKE ER FOR BARNEN ET MÅL I SEG SELV! (Leken må ikke bli et middel for å oppnå bestemte mål!)
- Leken har stor betydning for barns fysiske og psykiske utvikling; leken utvikler og styrker barnets identitet og selvfølelse, og utvikler barnet på alle områder.
- Leken er barnas måte å få forståelse for og lære seg å mestre ferdigheter på.
- Leken er en spontan og skapende prosess.
- Barn leker hele tiden og leken gir dem glede.
- Lek er en frivillig aktivitet som barnet selv velger å delta i.
- Leken foregår «på likt nivå» og barnet må kunne skille mellom «på likt nivå» og på «ordentlig».
- Leken gir mulighet til å «glemme» seg selv; gå ut av virkelighetens verden og inn i lekeverdenen. Slik kan den også være problemløsende. De kan prøve ut situasjoner de i virkeligheten er utrygge på.
- Gjennom leken bearbeider barnet inntrykk og får ny erfaring.
- I leken lærer de å dele, gi og ta imot instruksjoner og ta andres perspektiv

Rollelek er spesielt viktig for utvikling av sosiale ferdigheter.

- Barna må kunne kommunisere på flere plan for å samarbeide om leken, både verbalt og nonverbalt.
- Barna må samarbeide om rammer og regler for leken,
- Rollene i leken må defineres og fordeles.
- Barna får prøvd ut sin innflytelse i forhold til andre barn.
- Utviklingen av det enkelte barns selvfølelse skjer i stor grad i det sosiale samspillet i leken.

Å tilrettelegge for god lek vil si å gi barna rom og tid til ulike typer lek. Noen lekeformer trenger god plass og andre trenger små krokar. Vi har et godt og variert lekemateriell tilpasset barnas alder, ferdigheter og behov.

Vi leker mye utenfor barnehagegjerdet. Leken er mindre forutsigbar utenfor gjerdet fordi naturen endrer seg fra dag til dag. Leken utvikler seg annerledes i et naturmiljø enn på en tilrettelagt lekeplass. Naturmiljøet er også mer kjønnsnøytralt når det gjelder lekemateriell og roller, og gir større mulighet for likestilt lek.

Metoder og innhold for å lære disse ferdighetene:

Frilek vil si at barna leker det de har lyst til i lag med hvem de vil. De skal ha lekemateriell som gir like muligheter for gutter og jenter. Vi deltar også i leken hvis barna ønsker oss med.

Lekegrupper er små grupper med 3-4 barn som blir valgt ut av de ansatte. Dette er pedagogisk tilrettelagt lekegrupper. Det kan være for å hjelpe barn som har vanskelig for å få lekekamerater, øve på kommunikasjon, videreutvikle lek, prøve nye ting eller bare for å roe ned ei stund.

Vi er kreative og lager ting og lekeapparat selv. F.eks kan plankebiter bli til båter, iphone eller vannrenne.

Barna er aktivt med å utforme lekeområdet sitt ved å delta med sin kreativitet og bruke esker, plank, kniv, sag og hammer for å bygge og lage til.

Foreldre må gi tillatelse til bruk av kniv, sag og hammer.

Vi voksne deltar i, og observerer leken for å se hvem som leker godt sammen og har gode relasjoner.

Vi ser om alle barn får delta i lek, og innholdet i leken. Vi avbryter minst mulig, men er til stede for å hjelpe hvis leken stopper opp, noen faller utenfor, eller konflikter oppstår.

Vi skal hjelpe barn å løse konflikter selv ved å være til stede, se hva som skjer i situasjonene, og hjelpe dem å sette ord på ting og følelser.

Barna må lære å håndtere motstand, kjenne på, og sette ord på følelsene sine.

«JEG HAR BARE LEKT I DAG»

og gjennom leken har jeg fått kjenne på alt dette:

JEG HAR ALTSÅ I LØPET AV DAGENS LEK BL.A. LÆRT MEG:

SOSIAL KOMPETANSE – LESE-OG SKRIVE FORBEREDENDE AKTIVITETER – OG JEG HAR HATT DET GØY!

MED FAGOMRÅDENE I TURSEKKEN

INNLEDNING

Hvert fagområde dekker et vidt læringsfelt. Fagområdene opptre sjelden isolert. Flere områder vil ofte være representert samtidig i et temaopplegg og i forbindelse med hverdagsaktiviteter og turer i nærmiljøet. I sosialt samspill i lek og hverdagsaktiviteter skjer det ofte en spontan kommunikasjon knyttet til fagområdene. Det lages egne oversikter over tema som blir tatt opp i løpet av året, og vi følger en progresjonsplan.

KOMMUNIKASJON, SPRÅK OG TEKST

«Gjennom arbeid med fagområdet skal barnehagen bidra til at barna får utforske og utvikle sin språkforståelse, språkkompetanse og et mangfold av kommunikasjonsformer. I barnehagen skal barna møte ulike språkformer, språk og dialekter gjennom rim, regler, sanger, litteratur og tekster fra samtid og fortid. Barnehagen skal bidra til at barn leker med språk, symboler og tekst og stimulere til språklig nysgjerrighet, bevissthet og utvikling» (RP17).

- Mål:
- Sikre det enkelte barn god språkutvikling
 - Tidlig hjelp til barn med språk- og kommunikasjonsvansker
 - Bruke språket som kontaktskaper og konfliktløser

Språk utvikles i samspill med omgivelsene. Det betyr at de voksne må være til stede i barnas aktivitet, bruke språket aktivt sammen med barna, og legge til rette for samspill mellom barn. Kroppsspråk er viktig i kommunikasjon med barn og vi må være bevisste på rollen som språkmodeller.

Hverdagen er viktig i språkutviklingen. Mye begrepslæring skjer under bleieskift, påkledning, måltid, lek etc. Vi har språkstimulerende aktiviteter for alle aldersgrupper med bl.a høytlesning, sangleker, rim, regler og spill.

Vi må sikre alle barn varierte og positive erfaringer med å bruke språket som kommunikasjonsmiddel og som redskap for å uttrykke tanker og følelser.

Til de minste brukes rollelek, bilder og sang med bevegelse aktivt for å visualisere ord og begreper.

Til de eldste bruker vi også ulike verktøy som psykologisk 1.hjelp, følelsspill som «Hei» og snakkepakken.

Vi skal legge forholdene til rette for barn som har forsinkelser i språk og kommunikasjon.
Barn som trenger særskilt tilrettelegging henvises videre til PPT etter avtale med foreldre.

Vi kartlegger evt. språkvansker ved hjelp av ulike kartleggingsverktøy.

Begreps trening med klossene;

Farger, mønster, former, oppå, under, ved siden av, mange osv.

-og mestringsfølelsen ved å bygge og konstruere 😊

KROPP, BEVEGELSE, MAT OG HELSE

«Vaner og handlingsmønstre tar form allerede fra tidlig alder. Gode vaner som tilegnes i barnehagealder, kan vare livet ut. Barnehagen skal legge til rette for at alle barn kan oppleve bevegelsesglede, matglede og matkultur, mentalt og sosialt velvære og fysisk og psykisk helse. Barna skal inkluderes i aktiviteter der de kan få være i bevegelse, lek og sosial samhandling og oppleve motivasjon og mestring ut fra egne forutsetninger. Barnehagen skal bidra til at barna blir kjent med kroppen sin og utvikler bevissthet om egne og andres grenser» (RP 17)

Medansvar for og samvær med dyrene fremmer læring, sosial kompetanse og sansemotorisk trening. Barna lærer seg å respektere dyrene og å behandle dem på en god måte.

Ved å være rolig, løfte varsomt og kose med dyrene trener barna på å være tålmodig og lese dyrenes kroppsspråk.

Omgang med dyr kan fremme god psykisk helse, fordi positive opplevelser med dyrene knytter nære bånd mellom barna og dyrene.

Vi har gode og faste rutiner for hygiene. Vi har håndvask før måltid og etter dobesøk og dyrestell.

Barns behov for lek og bevegelse tilfredsstilles gjennom aktiv bruk av naturen. Å være i bevegelse store deler av dagen i førskolealderen gir god motorikk, god helse og virker forbyggende mot muskel- og skjelettplager i voksen alder. Gjennom lek og aktiv utfoldelse lærer barna respekt og grenser for egen og andres kropp.

Uteliv gir rom for gode mestringsopplevelser. De balanserer på trestammer, kryper, hopper og klatrer på mosegrodde steiner. Sansene brukes aktivt ved å lukte, lytte, smake, høre, føle og sammenligne erfaringer. De får delta i bygging av leker og apparater, og får et eierforhold til lekene og apparatene de bruker.

Med et positivt forhold til kroppen sin kan barna bruke den uanstrengt i alle typer lek, og barnet har mulighet til å oppleve seg selv i forhold til omgivelser og mennesker på en positiv måte.

Det vil gi et positivt og realistisk selvbilde.

Vi er en helsefremmende barnehage, og ALLE barna skal være fysisk aktive i minimum 60 min hver dag.

Ingen lekemiljøer er risikofrie, men når barna lærer å mestre egen kropp og omgivelsene øker også sikkerheten. Vi har høyt fokus på **sikkerhet** og følger forskrift for utelekeplasser ved bygging av lekeapparater.

Barna skal gjennom bruk av psykologisk førstehjelp, ulike bøker og samtaler, lære å sette ord på sine egne følelser, kunne snakke om gode og vonde hemmeligheter, kropp og egne grenser. Personalet skal være åpen og lyttende, og ta barna på alvor.

Barns naturlige seksualitet og forebygging av overgrep.

Ansatte skal bidra til at barn blir trygge på egen kropp, får en positiv oppfatning av seg selv, og blir kjent med egne følelser.

Barna skal få øve seg på å sette grenser for seg selv, og respektere andres grenser.

For å få et naturlig forhold til hele kroppen skal det være like naturlig å snakke om kjønnsorgan som resten av kroppen.

Vi bruker bl.a verktøyet «Æ E MÆ»

Mat og måltid har en helsefremmende og forebyggende funksjon.

Vi har fokus på å gi barna grunnleggende forståelse for hvordan sunn mat bidrar til god helse.

Et sunt kosthold i barnehagen bidrar til å utjevne sosiale forskjeller, og legger grunnlag for sunne vaner senere i livet.

Barna får delta i matlaging, og de får spise selv. Vi er ikke redd for gris.. 😊

Vi følger retningslinjene for mat og måltid fra helsedirektoratet .

Vi baker brød selv, og bruker en del selvprodusert og selvfanget mat. Vi dyrker grønnsaker og høster bær og frukt av egne busker og trær i egen grønnsakshage.

Vi henter daglig egg i hønehuset som vi bruker i matlaginga.

Hvile er en viktig del av både fysisk og psykisk helse.

Vi legger inn rolige aktiviteter og mulighet for hvile inni mellom all aktivitet for både store og små barn.

Gode soverutiner for de små barna, og planlagte hvilestunder for de større barna.

Vi hviler oss på skinn, i hengekøye el på gress, med eventyr og bøker, eller en voksen som dikter spennende historier! ☺

-eller en liten hvil i vennskapsdissa..

Vi skal legge til rette for hvile også på tur.

Vi har hengekøyer og skinn, så barna kan hvile og sove trygt og godt.

KUNST, KULTUR OG KREATIVITET

«Fagområdet omhandler uttrykksformer som billedkunst og kunsthåndverk, musikk, dans, drama, språk, litteratur, film, arkitektur og design. Opplevelser med kunst og kultur i barnehagen kan legge grunnlag for tilhørighet, deltakelse og eget skapende arbeid. I barnehagen skal barna få estetiske erfaringer med kunst og kultur i ulike former og organisert på måter som gir barna anledning til utforskning, fordypning og progresjon» (RP 17)

De ansatte har ulike interesser og vi benytter de ressursene vi har på tvers av gruppene. Mangler vi kompetanse innen ett felt søker vi samarbeid med andre lokale bedrifter og personer. Vi samarbeider med kulturskolen der kunstnere og musikere kommer i barnehagen. Vi besøker biblioteket når de har arrangement rettet mot barnehagen og vi deltar i barnetog når det er korpsfestival i byen og på konsert av og med BUA-elever.

Formingsaktiviteter gjøres både inne og ute.

Vi bruker omgivelsene til barnehagen til kreativ tenking i fbm de ulike temaene, og spontant.

Barna snekrer og er med på å lage egne leker og lekeapparater, og vi bruker det vi finner av materiell! ☺

Humor, tull og tøys er en viktig del av hverdagen. Det skaper trivsel og trygghet.

Musikk er en viktig del av hverdagen vår, til stor glede for både barn og voksne. Det gir følelse av felleskap, og er viktig for språkkinnlæring. Noen gang underholdning for både store og små.

Vi har gitar, og musikkinstrument barna bruker. Det synges og lekes, og vi lytter til musikk mens vi beveger oss, tegner eller dramatiserer.

Barna uttrykker seg også gjennom roller, og det er populært å kle seg ut. **Eventyr** er fast tema for alle barna hvert år. Snakkepakken brukes gjennom hele året. Her er det mange fine eventyr med konkrete som barna er med på å dramatisere og styre. Det skaper nærhet til eventyret og felleskap i gruppa.

NATUR, MILJØ OG TEKNOLOGI

«Barnehagen skal legge til rette for at barna kan få et mangfold av naturopplevelser og få oppleve naturen som arena for lek og læring. Barnehagen skal legge til rette for at barna kan forbli nysgjerrige på naturvitenskapelige fenomener, oppleve tilhørighet til naturen og gjøre erfaringer med bruk av teknologi og redskaper» (RP 17)

Uteliv skaper mye rom for kunnskap og kjennskap til natur og nærmiljø, og er derfor en god læringsarena. Vi har mange referanseområder i nærmiljøet. Vi opplever skog, fjære, sjø, gård, fjell og tur etter vei.

Barna får kjennskap til **teknologi** vi bruker i hverdagen gjennom å delta i dagligdagse aktiviteter. Barna får spikkesertifikat når de har lært trygg bruk av kniv.

Turene er alltid et mål i seg selv og gir mange gode opplevelser underveis. Voksne og barn iakttar og undrer seg sammen. Voksne viser interesse for det barna er opptatt av, og oppmuntrer til videre undring. De får oppleve glede og felleskap når vi går sammen og koser oss underveis til turmålet.

Vi er på tur til alle årstider.

Vi ser og opplever naturen forandre seg gjennom året. Barna får kjenne på at de ulike elementene endrer seg.

På tur en kald vinterdag. Da er det godt med et bål og varme seg på. Brannvernopplæring for både barn og ansatte hver høst!

Trafikksikkerhet

Hver høst har vi fokus på trafikksikkerhet slik at vi kan bevege oss trygt i trafikken. Vi ser på skilt, lager egne skilt og lærer hvordan vi skal forholde oss langs veien. Nye foreldre får eget skriv om trafikksikkerhet.

Miljøbevissthet og miljøvern.

Vi kaster ikke søppel på tur, det tar vi med hjem i sekken.

Vi fordeler matrester på høner og kaniner.

Vi har kompostdunge med gjødsel fra kaniner og høner som blir til mold.

Vi sorterer søppel i mat, plast, kartong og restavfall.

-og vi følger nøye med når søppelbilen henter restsøpla vår! 😊

Naturvakt:

Barna får brev og oppgaver fra Naturvakt Ugla som skal løses på tur. Hvordan vi skal ta vare på naturen, hva kan den brukes til, første innføring i allemannsretten og andre friluftregler. Vi får også større kunnskap om dyr og planter i nærmiljøet.

Barna får erfaring med, og kunnskap om dyr og matproduksjon.

Barna medvirker i dyrestell, og henter egg. De sender sau til slakteri og får kjøtt tilbake. Vi slakter en sau hver høst så de får se hvordan den ser ut inni (foreldre må gi tillatelse til deltagelse).

Vi fisker på sjøen, sløyer og deltar i fiskemat-laging.

De planter gulrøtter, sukkererter mm og plukker bær i grønnsakshagen vår. Det blir både syltetøy og smoothie.

Digital praksis

«Personalet skal legge til rette for at barn utforsker, leker, lærer og selv skaper noe gjennom digitale uttrykksformer» (RP 17)

I Tømmerhuset har vi prosjektor og smartboard som vi kan bruke både til å studere bilder i stor skala, tegne, skrive bokstaver, søke opp tekst, musikk, bilder og video. Dette kombineres med bruk av teknologi som skriver, kopimaskin, lamineringsmaskin mm.

Og så har vi viltkamera og kamera i fuglekassen

Ved bruk av digitale verktøy skal personalet være aktive sammen med barna. Samtidig skal digitale verktøy brukes med omhu og ikke dominere som arbeidsmåte» (RP 17)

Barnehagen ønsker dialog med foreldre om barnas bruk av digitale verktøy hjemme (skjermaktivitet/nettvett)

Etter avtale med foreldre/SU har vi mindre fokus på digital bruk for å kunne prioritere å være så mye ute og på tur og heller oppleve nye ting med både syn, hørsel, lukt, smak og taktil sans.

ETIKK, RELIGION OG FILOSOFI

«Etikk, religion og filosofi er med på å forme måter å oppfatte verden og mennesker på og preger verdier og holdninger. Barnehagen skal la barna få kjennskap til fortellinger, tradisjoner, verdier og høytider i ulike religioner og livssyn og erfaringer med at kulturelle uttrykk har egenverdi. Barnehagen skal skape interesse for samfunnets mangfold og forståelse for andre menneskers livsverden og leveste» (RP 17)

Vi bygger vår virksomhet på etiske grunnverdier forankret i kristen og humanistisk arv og tradisjon. Grunnverdiene formidles gjennom at vi lærer å ta vare på hverandre, hjelpe hverandre og leker sammen. Vi snakker i hverdagen om at vi skal ha respekt for hverandre. Vi ser at vi er forskjellige, men alle er like mye verdt.

Naturen gir oss mange spørsmål og mye å undre seg over. Barn og voksne filosoferer over årstidene og alt som skjer i naturen. Hva skjer med trær når de dør, kan de kjenne smerte?

Vi bruker filosofi, samtaler og konkrete til å bli kjent med følelsene våre og for å lære å kjenne på egne grenser og hverandres grenser.

Vi er bevisst på vårt menneskesyn og våre verdier i arbeidet med barna.

Ved at personalet viser respekt for barna og hverandre gir det barna erfaring med hvordan man skal behandle andre.

Hvordan er vi gode med hverandre?

Det er hjemmets oppgave å lære barn om tro. I barnehagen tas tema om tro opp når barna selv har spørsmål. Vi voksne skal være åpen for spørsmål, filosofere med og være ærlige når vi svarer. Kanskje har vi ikke svar å gi.

Nærkontakt med dyr gir rom for å filosofere, og reflektere over holdninger til levende vesener, mangfold, respekt, unnfangelse, fødsel og død.

Mange livssynsspørsmål oppstår når dyr og mennesker dør. Kommer dette lille lammet til himmelen? Sitter den i skyen nå?

Vi markerer religioner og livssyn som er representert blant barna i barnehagen dersom foreldre ønsker det. Dette avklares med foreldre under oppstartssamtale og slik gi barna en forståelse for at det finnes mange ulike måter å forstå ting på og leve sammen på. Vi flagger og inviterer foreldre til å komme med innspill til aktiviteter vi kan gjennomføre i barnehagen.

NÆRMILJØ OG SAMFUNN

«Barnas medvirkning i barnehagens hverdagsliv legger grunnlaget for videre innsikt i og erfaring med deltakelse i et demokratisk samfunn. Gjennom utforsking, opplevelser og erfaringer skal barnehagen bidra til å gjøre barna kjent med eget nærmiljø, samfunnet og verden.

Barnehagen skal bidra til kunnskap om og erfaring med lokale tradisjoner, samfunnsinstitusjoner og yrker slik at barna kan oppleve tilhørighet til nærmiljøet. Kulturelt mangfold, ulike levevis og ulike familieformer er en del av fagområdet. Gjennom lek og varierte aktiviteter skal barna få erfaring med å lytte, forhandle og diskutere og få begynnende kjennskap til menneskerettighetene».

Gjennom å bevege oss i nærmiljøet og bruke her og nå situasjoner får vi begynnende innsikt i samfunnet.

Vi lærer barna forskjell på rett og galt ved at handlinger har konsekvenser, både gode og dårlige handlinger.

Vi er opptatt av at barn og voksne skal vise folkeskikk. Bli gangs mennesker.

Vi oppmuntrer barna til å vise sine styrker og gode egenskaper for å bli interessante for andre. Målet er å gi barna tro på seg selv, gi dem et godt selvbilde. Vi spiller på barnas sterke sider og interesser, ved f.eks. ved å la et barn som har lært seg noe lære dette videre og vise de andre barna.

Opplevelser og erfaringer i nærmiljøet er viktig for å få kunnskap om samfunnet.

Vi mottar årlig flere invitasjoner til arrangement i nærmiljøet. Bl.a besøke syke og gamle på sykehjemmet, lesestunder på bibliotek, gymsal, havbrukssenteret, musikkarrangement og bedriftsbesøk.

Her er vi på havbrukssenteret på Toft

Vi oppmuntrer til at barna skal være en del av ei gruppe, både egen gruppe, men også hele barnehagen. Ved at voksne er aktivt deltagende kan de fortelle og vise barn hvordan de kan delta selv, hvordan de må være mot andre for å få delta i lek. På Andungan har barna bilder av familien sin. Dette kan de se på, og snakke om i hverdagen og kjenne på tilhørighet.

Likestilling

Alle barn skal få de samme muligheter uansett kjønn, fysikk, kultur etc. Gutter og jenter får delta i alle aktiviteter.

Personalet jobber bevisst med å kjønnsnøytralisere aktiviteter og leker. Vi legger vekt på at alle kan leke med biler, dukkevogn, utkledningsklær etc. uansett kjønn.

Vi oppmuntrer til vennskap mellom gutter og jenter; alle er likeverdige lekekamerater.

Tema mangfold og andre kulturer skaper grobunn for refleksjon og undring om en verden utenfor barnehagen. Det vil oppleves abstrakt for barna, men ved å bruke konkrete kan vi bringe litt av virkeligheten inn i barnehagen. Vi ser at vi som er norske også ser ulike ut. Vi kan skape en begynnende forståelse for hvordan barn i andre land og kulturer har det, også i Norge.

Se eget punkt om barnehagens tradisjoner, og månedsoversikt for markering av ulike høytider etc.

ANTALL, FORM OG ROM

Fagområdet handler om å oppdage, utforske og skape strukturer og hjelper barna til å forstå sammenhenger i naturen, samfunnet og universet. Barnehagen skal synliggjøre sammenhenger og legge til rette for at barna kan utforske og oppdage matematikk i dagligliv, i teknologi, natur, kunst og kultur og ved selv å være kreative og skapende.

Vi bruker barnas egenmotiverte lek og deltar og støtter opp om, og inkluderer begrep om antall rom og form. Barna leker ofte på tvers av aldersgrupper og vi ser at barna lærer mye av hverandre.

Vi bruker språk kombinert med aktivitet, og alle hverdags situasjoner benyttes. Vi bruker f.eks måltider til å telle. De minste dekker et og et fat på bordet, de store teller opp hvor mange barn vi er og finner samme antall fat. Vi teller egg når hønene verper. Vi leter etter tykke og tynne mark, lange mark, mange mark.

Vi leker med tall, mengde og telling og får erfaring med ulike måter å uttrykke dette på.

Personalet skal bruke matematiske begreper reflektert og aktivt i hverdagen. Vi møter barns nysgjerrighet i lek, ved å bruke sammenligning, sortering, plassering, orientering, visualisering, former, mønster, tall, telling og måling. Vi lytter til barns spørsmål, vi resonnerer, argumenterer og søker løsninger sammen. Nå er det vipps..

De minste får en kroppslig forståelse av former, rom, fasonger og tall.

Noe er mykt og langt, andre ting er harde og kantete.

TRADISJONER

INNLEDNING

Vi har i løpet av årene funnet en del arrangementer og aktiviteter som har blitt en tradisjon i Fjellsøya barnehage. Tradisjonene må sees som en del av arbeidet med hovedmål og fagområdene, og her kombineres mange fagområder i de ulike aktivitetene.

BRANNVERN OG BRANNSTASJONBESØK

Brannvernopplæring hvert år i oktober. Eget opplegg for barn; «Bjørnis» med informasjon til foreldre og aktiviteter for barn. Vi vektlegger tilvenning til lyd og øver på evakuering. De ansatte kurses i brannvern.

De to eldste kullene er på brannstasjonsbesøk.

Vi oppfordrer foreldre til å besøke brannstasjon på åpne dager og snakke om brannvern hjemme.

MERKING AV LAM OG SLAKTING AV SAU

Vi har sauer i barnehagen som hjelper oss og beite ned gress og skog. Landskapspleie med firbente venner 😊

Vi får se hvordan lam blir til, og hver vår får vi nye lam. Vi får ofte se fødselen da sauene er veldig trygge på oss.

Før sauer og lam drar på sommerferie til gården, er det merking av lam. Da får barna være deltagende i merkingen.

På høsten er de med på slakting.

FORUT - barneaksjon

Hver senhøst har vi fokus på barn i andre land. Vi vektlegger barns rettigheter, demokrati, solidaritet, toleranse, kulturforskjeller og fordeling av ressurser. Vi får tilsendt materiell fra FORUT; plakater, filmer, spill, gevinster mm. I forbindelse med aksjonen har vi salg til inntekt for barn i andre land. Aksjonsdagen legger vi til skolenes OD-dag, og ber til oss en el to elever som da får jobbe for sin sak. De lager lapskaus sammen med førskolebarna, og selger så middag til familien når de kommer. I tillegg er det loddsalg med tilsendte gevinster fra FORUT og lokale bedrifter.

KIRKEBESØK

De to eldste årskullene er på julegudstjeneste før jul. Vi får besøk av diakon/prest i forkant av kirkebesøket som forteller julebudskapet og forbereder oss på hva vi får oppleve. Der ser vi julespill og synger sanger vi har øvd på på forhånd. Førskolebarna har hver sitt år å fremføre julespillet. Vi pynter engler som blir hengt opp i kirka.

LUCIA

Luciafeiring ved gapahuken i skogen ved barnehagen. «Ørnan» og «Hønån» og ansatte synger mens de går i Luciatog fra barnehagen til skogen. Lucia trekkes blant førskolebarna som har lyst, både gutter og jenter. Foreldrene venter i skogen sammen med «Andungan». Bålpanne med gløgg, kaffe og lusse-katter. Søsken og annen familie velkommen! Foreldre overtar ansvaret for egne barn når de kommer til arrangementet.

JULEBORD

I desember er det julebord på Hildurs Urterarium. Barna møter i barnehagen i finstasen og så kjører vi til restauranten. Her får vi deilig mat og drikke (matpenger for desember er derfor litt dyrere). Rampenisse-jentene finner på masse gøy, og julenissen kommer med godteposer til oss, og vi synger til julenissen. Barn og ansatte synes dette er årets julebord!

JULETRIFEST

Foreldrearrangert juletrifest på Nordhus skole i romjula. Arrangeres i samarbeid med foreldrerådet i Toftsundet barnehage. Foreldrerepresentantene innkaller til samarbeidsmøter.

SAMEFOLKETS DAG

6. februar markerer vi samefolkets dag.

Samefolkets dag markeres med samisk mat, og «reinsdyr»-fangning med lasso. Vi viser frem samiske klær og ser på bilder, og filmer fra NRK-super. Vi forteller samiske eventyr, hører samisk musikk, og prøver å joike litt. Barna pynter samisk sol, fargelegger flagg og heiser det samiske flagget ute. Det jobbes med tema i tre uker i forkant av samefolkets dag, og litt ellers i året.

MASKEFEST

I mars arrangerer vi maskefest ved gapahuken i skogen. Dette erstatter det tradisjonelle karnevalet. Vi har tatt bort fokus på kostymer, og lar barna få lage sine egne masker. De minste får litt ansiktsmaling om de ønsker det. Kreativitet er i fokus, og vi synger og leker regelleker mm. 😊😊

PÅSKEEGGJAKT

Formingsaktiviteter er en del av påskeforberedelsene. Vi snakker om påskebudskap og påskehare, og alle barna lager påskeegg som påkeharen er så snill å fylle med litt påkegodter. Påkeharen gjemmer eggene ute, og en dag før påske inviteres foreldre til å delta på påskeeggjakt, med kart, sammen med sitt barn. Spennende for store og små, og barna er veldig ivrig på å få med foreldrene på jakten! 😊 Påskekaffe serveres ved bålpanna. Foreldre overtar ansvaret for egne barn når de kommer til arrangementet.

17.MAI

I forkant av 17.mai fargelegger og lager barna flagg, som vi bruker når vi på 16.mai øver på å gå i tog på barnehagens uteområde. På 17.mai er barnehagen representert i barnetoget under egen fane. Foreldrerepresentantene har ansvar for å hente og ivareta fanen.

HAVRUKSSENTERET

I løpet av barnehagetiden er 4-åringene på besøk på havbrukscenteret på Toft. Der får vi omvisning på anlegget, er ute i båt, tar opp fisk og krabber som vi får se på, studere og sløye. Og så får vi en god smakebit 😊

SOMMERFEST

Fest i juni for barna og familien, og ansatte på Fjellsøya gård, utenfor «gammelhuset». Legges til en godværsdag. Hit inviter vi høstens nye barn med familie. En fin måte å bli kjent før barnehagestart. Eier stiller med grillmat og tilbehør. Foreldrene betaler en liten sum per familie. Kjøkk avslutning av barnehageåret. Foreldre overtar ansvaret for egne barn når de kommer til festen.

BURSDAGSFEIRING

Glade bursdagsbarn 😊

Når det er bursdag er barnet i fokus. Vi heiser flagg og henger opp bilde av bursdagsbarnet i garderoben. Barnet får lage krone selv, velge farger og pynt, og etter hvert skrive navn og tall selv.

Vi synger, og barnet får velge en felles lek alle barn og voksne deltar på.

På de største gruppene må de si noe fint om den som har bursdag.

Hurra! 😊

DE BETYDNINGSFULLE VOKSNE

PERSONALSAMARBEID

Barn har rett til omsorg og skal møtes med omsorg. Barnehagens personale har en yrkesetisk forpliktelse til å handle omsorgsfullt overfor alle barn i barnehagen. Omsorgsforpliktelsen stiller krav til personalet om oppmerksomhet og åpenhet overfor det unike hos hvert enkelt barn og det unike i situasjonen og i gruppen (RP17)

Personalet er barnehagens viktigste ressurs for å gi barna en god barndom i barnehagen. En god barnehage krever et personale med høy kompetanse. I Fjellsøya barnehage har vi pedagogisk bemanning utover barnehagelovens minstekrav. Vi har fagarbeidere med barne- og ungdomsarbeiderfag, og assistenter uten fagutdanning får nødvendig grunnkompetanse.

En sosialt kompetent barnegruppe med trygge og tillitsfulle barn avhenger også av at personalgruppa fungerer godt sammen, og handler likt overfor barna.

Mål for personalsamarbeidet:

1. Alle skal ha kompetanse på barns utvikling
2. Et felles verdigrunnlag å handle ut i fra.
3. Gjensidig toleranse og respekt for hverandres verdier og holdninger, og måter å utføre oppgaver på.
4. Trygghet og trivsel med mye humor og gøy
5. Utnytte ressurser og interesser i personalgruppa

Metoder for å nå målene:

1. Kompetanseheving gjennom kurs og intern opplæring etter barnehagens behov [Kompetanseplan Fjellsøya](#)
2. Felles pedagogisk utviklingsarbeid i fht valgte tema. Metode: IGP og Beste Praksis.
3. Felles refleksjon rundt og bevisstgjøring av vår atferd overfor barna og hverandre.
4. Medarbeidersamtaler for å finne frem til den enkeltes behov og ønsker.
5. Planleggingsdager og personalmøter med tema omkring de voksnes atferd, holdninger og verdier.
6. Gjensidig informasjon og gode informasjonskanaler.
7. Rolleavklaring og tydelige arbeidsbeskrivelser.
8. HMS-system som ivaretar arbeidstakerne, inkl. arbeidsmiljøundersøkelser mm.
9. Tillitsvalgte og verneombud som samarbeider godt med ledelsen.
10. Opplæring og ivaretagelse av nye medarbeidere; vikarmappe med informasjon og planer, begynnersamtale.
11. Sosiale sammenkomster utenom arbeidstid.
12. Daglig ris og ros
13. Humor i hverdagen

Evaluerings:

Personalsamarbeidet vurderes gjennom bruk av verktøyet «Vi vurderer vår barnehage» og jevnlig oppfølging gjennom året på personalemøter etc. Sees opp mot kompetanseplan.

FORELDRESAMARBEID

Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling jf. barnehageloven §1.

Barnehagen skal ivareta **foreldrenes rett til medvirkning** og arbeide i nært samarbeid og forståelse med foreldrene, jf. barnehageloven §§ 1 og 4.

Samarbeidet mellom hjemmet og barnehagen skal alltid ha barnets beste som mål.

Foreldresamarbeidet skal både skje på individnivå, med foreldrene til hvert enkelt barn, og på gruppenivå, gjennom foreldreråd og samarbeidsutvalg.

Både foreldrene og personalet må forholde seg til at barnehagen har et samfunnsmandat og verdigrunnlag som barnehagen skal forvalte. Personalet må arbeide for å finne en god balanse mellom respekt for foreldrenes prioriteringer, og det å ivareta barns rettigheter og grunnleggende fellesverdier som barnehagen er forpliktet på.

Det er styrers ansvar å påse at samarbeidet med foreldre fungerer som forutsatt i lov og forskrifter.

For barnet er det av stor betydning for trygghet og trivsel at foreldre og personalet har en god tone.

Mål for foreldresamarbeidet:

1. Trygghet, sikkerhet og trivsel for barn og foreldre.
2. Et gjensidig samarbeidsforhold preget av gjensidig respekt og anerkjennelse, åpenhet og tillit.
3. Foreldrene skal ha mulighet for innflytelse på barnehagens virksomhet.

Metoder for å nå målene:

1. God tid til tilvenning slik at barn og foreldre føler seg trygge i barnehagen.
2. Oppstartsamtale før oppstart, etter fastlagt mal.
3. Overgangssamtaler ved bytte av gruppe, barnehage og overgang til skole, etter avtale med foreldre.
4. Daglig kontakt i bringe- og hentesituasjoner; barn og foreldre skal møtes av en voksen:
 - Gjensidig informasjon som er viktig for barnet. Meldinger skrives på kidplan.
 - Foreldre/foresatte skal følge barnet helt frem og forsikre seg om at personalet vet at de er kommet.
 - Gi beskjed hvis dere ikke er å treffe på oppgitte tlf. nr. og evt. kontaktpersoner.
 - Gi beskjed hvis andre skal hente barnet.
5. Foreldre og barnehage skal jevnlig utveksle observasjoner og vurderinger knyttet til enkeltbarnets helse, trivsel, erfaringer, utvikling og læring, på foreldresamtaler og ellers ved behov.
6. Arrangement for foreldre og familier (se tradisjoner)
7. Mulighet til å påvirke og evaluere virksomheten gjennom foreldreundersøkelser, og gjennom formelle kanaler som foreldremøter, foreldresamtaler, foreldreråd og samarbeidsutvalg (SU). Foreldreråd er lagt inn i foreldremøtene.
8. Foreldrerepresentanter som fungerer som bindeledd mellom foreldre og barnehage/ styrer i det daglige.
9. Anerkjennelse og vise respekt for hverandres kunnskap om barnet.
10. Felles bevisstgjøring gjennom kurs, tema og bruk av caser fra virkeligheten på foreldremøter.
11. anbefalte foreldreverktøy (kommunale satsinger); PMTO, TIBIR, Barnas Plattform. Barnehagen bruker PMTO

SAMARBEIDSPARTNERE

PPT samarbeider vi med om kartlegging av språk og adferd, og det er PPT som skriver sakkyndig vurdering ved behov for spesialpedagogisk hjelp. De er behjelpelig med veiledning og kursing av personal og foreldre, og ved behov for tiltak i barnehagen.

Helsestasjon er en naturlig samarbeidspart både i forbindelse med enkeltbarn og familier, og enkelte temaer.

Tverrfaglig råd er et kommunalt team bestående av helsestasjon, BUP, barnevernstjenesten, Rop-tjenesten, kommunepsykolog og PPT. Her diskuteres saker som innebærer bekymring for et barns helse og fungering, være seg atferdsmessig, følelsesmessig og/eller sosialt, eller av andre grunner.

Hit kan vi melde saker hvis vi har bekymringer for et barns hjemmesituasjon mm. Saker drøftes helst med samtykke (DOC, 47 kB), slik at teamet kan gi best mulig råd og veiledning. Dersom dette ikke er mulig, kan saken drøftes anonymt. Mer info på brønnoy.kommune.no.

Barnevern Barnehagen har en fast kontaktperson i barnevernet. Vi kan diskutere tema, eks. ulike diagnoser, kartleggingsverktøy, eller diskutere enkeltbarn og samarbeid med foreldre. Saker kan diskuteres anonymt. Barnehagen skal innhente skriftlig samtykke fra foreldre før vi bruker navn. Barnehagen er forpliktet ved lov å melde bekymring til barnevernet hvis de har grunn til å tro at barn ikke har det bra.

Konsultasjonsteam om vold og overgrep gir råd og veiledning i saker hvor det er mistanke om, avdekking eller oppfølging av seksuelle overgrep, nettbaserte overgrep, vold i nære relasjoner; fysisk, psykisk, sosial kontroll, omsorgssvikt; fysisk eller psykisk, kjønnslemlestelse mm. Statens barnehus Bodø koordinerer dette tverrfaglige rådgivnings-/ konsultasjonsteamet. Mer info på brønnoy.kommune.no.

NB! Hvis barnehagen har mistanke om vold el overgrep skal ikke foreldre varsles om melding til barnevern/politi.

Kommunen er en naturlig samarbeidspartner, i tillegg til at de er tilsynsmyndighet overfor både private og kommunale barnehager. Vi deltar i tverretatlige grupper, styrernettverk for kommunale og private barnehager med mer. Har et barn behov for spesialpedagogiske tiltak er det kommunalt ansatte spesialpedagoger som kommer til barnehagen.

Vi har et godt samarbeid med de **private barnehagene**. Vi har styrernettverk i tillegg til at vi samkjører kurs som f.eks førstehjelp, brannvern og fagdager som øker de ansattes kompetanse. Vi samarbeider også om pedagogisk ledernetverk, der en pedleder fra hver bhg møtes for å diskutere ulike problemstillinger de møter i hverdagen.

Skolen er en viktig samarbeidspartner både i forbindelse med overgang barnehage- skole for våre 5/6åringer, og for utveksling av kompetanse og erfaring. Både skole og barnehage har et felles ansvar for at barna blir kjent med både skole og SFO, og skolen skal gjøre seg kjent med barnas hverdag i barnehagen i fbm overgangen.

Nordhus skole har vi et utvidet samarbeid med siden de fleste barna skal dit på skolen og fordi vi sokner til samme nærmiljø. Vi samarbeider både med skolen og Toftsundet barnehage gjennom besøk på skolen og skoleområdet og felles turer og aktiviteter med grupper i barnehagen.

Vi samarbeider med **Brønnøysund videregående skole** og **grunnskolene i Brønnøy** om utplassering av elever. Vi synes det er positivt at elevene ønsker seg ut i barnehagene for å se hva yrket har å by på. Særlig håper vi å kunne rekruttere guttene til barnehagen!

Vi tar også imot **barnehagelærerstudenter fra høgskolene**. Utplassering fra høgskolene er med på å høyne vår egen pedagogiske kompetanse, fordi vi hele tiden må være faglig oppdatert og fordi studenten ser på oss med «studentøyne» og kan stille kritiske spørsmål ved vår praksis.

PBL-Private barnehagers landsforbund er en arbeidsgiverorganisasjon. Her er vi tilknyttet bedriftshelsetjeneste, og vi får mye hjelp fra økonomer, jurister og andre fagområder.

PLANVERK/ARBEIDSMÅTER

INNLEDNING

Barnehagen skal være en pedagogisk virksomhet som skal planlegges og vurderes. Arbeidsmåtene skal ivareta barnas behov for omsorg og lek, fremme læring og danning og gi barna mulighet for medvirkning (RP17). Arbeidsmåtene er presentert gjennomgående i årsplanen.

PLANLEGGING OG DOKUMENTASJON

For å sikre god kvalitet på tilbudet til barnegruppa og enkeltbarnet må virksomheten planlegges og dokumenteres. Rammeplan, årsplan og progresjonsplan er våre viktigste styringsdokument, i tillegg til de planer som utarbeides på den enkelte gruppe. Pedagogisk leder er ansvarlig for det pedagogiske arbeidet på gruppa. Det legges ut ukeplaner på kidplan, og aktivitetene dokumenteres gjennom skriftlige planer og evalueringer, bilder på hjemmesiden, bildepresentasjon med tekst fra rammeplan og årsplan på foreldremøter mm.

PEDAGOGISK UTVIKLINGSARBEID

For å implementere nye lover og forskrifter, øke vår kompetanse, og utvikle tilbudet til barna driver vi pedagogisk utviklingsarbeid. Vi bruker metoden Beste Praksis, der vi jobber oss frem til felles arbeidsmåter. For å sikre at alle blir involvert i prosessene jobber vi etter IGP-metoden. Da skal alle først reflektere over temaet individuelt. Deretter samles man i grupper for felles refleksjon, og til slutt oppsummeres det i plenum. Vi bruker «Gyldne øyeblikk» der hver og en beskriver en situasjon der en selv eller andre lykkes i fht bestemte mål sammen med barna. Pedagogisk utviklingsarbeid driver vi selv, og i samarbeid med andre barnehager, Nord universitet og RKK, gjennom REKOM (regional kompetanse).

VURDERING AV BARNEHAGENS PEDAGOGISKE VIRKSOMHET

Barnehagens virksomhet skal evalueres for å sikre god kvalitet på tilbudet barna får. Når vi evaluerer skal vi beskrive utvikling, opplegg og erfaringer, og reflektere over resultatene. Er det positiv utvikling må vi vite hva som er bra. Når vi ikke mål må vi vite hvorfor. Med utgangspunkt i dette endrer vi planer og setter opp nye tiltak.

Ekstern vurdering skjer gjennom årlige foreldreundersøkelser, og tematilsyn/rammetilsyn ved barnehagemyndigheten. Nasjonal foreldreundersøkelse kommer hvert år i november. Det viktigste med all vurdering er hva vi gjør etter at resultatet fra vurderingen foreligger!

Intern vurdering gjør vi gjennom å bruke et verktøy utarbeidet av barnehagefolk, for barnehage; «Vi vurderer vår barnehage», nasjonale analyser (Utdanningsdirektoratet), relasjonskartlegging (fargeskjema) og andre verktøy. Dette brukes også i fbm våre utviklingsarbeid for å sikre at vi når våre mål. Det viktigste med all vurdering er hva vi gjør etter at resultatet fra vurderingen foreligger!

KARTLEGGINGSVERKTØY

Kartlegging brukes som metode for å se barnas utvikling og avdekke eventuelle vansker. Kartlegging tar tid fra lek og voksenkontakt med barna. Derfor kartlegger vi ikke alle barn bare for å kartlegge. Vi bruker verktøyene som en god støtte i observasjonene vi gjør. Barn som strever med språkutvikling, atferdsvansker eller andre utfordringer skal oppdages av oppmerksomme barnehagelærere, og skal få nødvendig pedagogisk tilrettelegging. Foreldre skal samtykke før det tas kontakt med andre instanser og gis tilstrekkelig info til å forstå rekkevidde og konsekvens av sitt samtykke.

HELSE, MILJØ OG SIKKERHET (HMS)

Vi har høyt fokus på helse, miljø og sikkerhet. Vi skal ha en trygg og god barnehage for både barn og ansatte. Fjellsøya barnehage er IA-bedrift. Vi har et godt HMS-system, og jobber kontinuerlig med risikovurdering, utarbeidelse av og implementering av beredskapsplaner etc. Tillitsvalgte, verneombud og ansatte skal medvirke. Systemet skal være kjent for alle ansatte, og brukes i hverdagen, også vikarer.

SU deltar årlig i revisjon av HMS-systemet.

MÅNEDSOVERSIKT

MÅNED	HVA/TEMA	HVORFOR/ MÅL	HVORDAN	ANNET
AUGUST	Tilvenning og nye, gode relasjoner Førskoletur til Torghatthullet Høst på gården og i frukthagen	Opparbeide tillit og trygghet, og gruppetilhørighet. Begynnende vennskap Skape samhold, bli kjent med sagnet, og nærmiljøet. Nærhet, respekt og kjennskap til dyr. Kjennskap til matproduksjon	Følge dagsrytmen, utføre hverdags-aktiviteter, skape gode relasjoner Jobbe med sagnet om fjellene i nord som ble til troll. Gå på tur. Daglig stell av kaniner og høns. Besøke hestene på gården, være med på stell og ridetur. Vi lager mat av det vi har dyrket i hagen	Tett dialog med foreldre. Vi følger årstidene på gården og naturen rundt oss. Utgangspunkt for mange aktiviteter og opplevelser.
SEPTEMBER	Trafikksikkerhet Foreldremøte Høst på gården	Bli trygg i trafikken Samarbeid og felles refleksjon. Foreldremedvirkning. Kjennskap til matproduksjon	Aktiviteter og tema Bildefremvisning, gruppearbeid, plenum. Årets lam blir til mat. Potetene skal opp av jorden.	Deler ut trafikk-skriv til foreldre. Les mer om foreldresamarbeid på s. 28
OKTOBER	Brannvern Høst på gården FORUT-aksjon Foreldresamtaler	Trygghet automatisering Kjennskap til matproduksjon Bli kjent med andre barns kulturer og samle inn penger. Samarbeid med enkeltforeldre	Tilvenning til alarm, Bjørnis-opplegg, og evakuering. Vi begynner å fore dyr. Sauene kommer til barnehagen for vinteren. Foreldrearrangement med salg av mat og lodd Forberedt samtale; utvikling, trivsel mm	Ca 3 brannøvelser i året OD-elever fra 10.kl el VGS. Støtter to saker på en dag 😊 Høst og vår
NOVEMBER	Nasjonal foreldreundersøkelse Juleforberedelser Vinter på gården	Tilbakemelding til bhg, info til myndighetene. Foreldremedvirkning. Kultur, kunnskap og kreativitet Vise omsorg og ansvar	Foreldre svarer på nett. Får tilgang fra Linda. Aktiviteter, kos og gode, rolige stunder Dyra må fores og stelles, helt til det blir vår. Væren kommer og lager neste års lam.	Utdanningsdirektoratets undersøkelse Naturlig anledning til å prate om hvordan dyr og mennesker skapes, vi forklarer enkelt uten å rødme.
DESEMBER	Advent; kos, adventsstunder, juleforberedelser Lucia for foreldre Julebord for barna	Kjennskap til høytiden og hyggelig samvær Fellesskap og tradisjon	Lage julegaver/pynt, juleevangeliet, sang og historier, kirkebesøk mm Lucia i skogen for barn, søsken og foreldre. Julebord på Hildurs.	

	Vinter på gården	Kjennskap til matkultur og tradisjon	Lage julemat og sette ut mat til småfugler	
JANUAR	Kunst/kultur/kreativitet Vinter på gården	Finmotorikk, teknikker, kreativitet Nærhet, respekt og kjennskap til dyr	Eventyr, samisk kultur og eventyr Sledeturer med hest	
FEBRUAR	Samefolkets dag Vinter i naturen	Se pkt. tradisjoner s. 25 Kjennskap til matkultur og tradisjon	Nå kommer skreien og fisken er på sitt beste. Vi lager fiskekaker	Det er for kaldt til å dra ut å fiske i liten båt. Vi får fisk fra lokale fiskere
MARS	Påskeforberedelser Vinteraktivetsdager	Kjennskap til høytiden og kulturformidling Fellesopplevelse, motorisk trening	Lage påskepynt, høre om påsken Påskefrokost Ski/akebrett i skogen/ på heia	Hvis ski; øv litt hjemme først!!
APRIL	Maskefest Foreldresamtaler Foreldremøte Vår på Gården:	Kulturformidling Fellesopplevelse, Samarbeid med enkeltforeldre Samarbeid og felles refleksjon. Foreldremedvirkning. Nærhet, respekt og kjennskap til dyr	Vi lager maskene selv og har fest i skogen Forberedt samtale; utvikling, trivsel, overganger mm Bildefremvisning, gruppearbeid, plenum. Vi får kalver på gården	Nye foreldre inviteres på møtet Tid for å klekke ut kyllinger hos bestemor i blåhuset
MAI	17.mai Vår på gården og i barnehagen Skolebesøk Avslutning for førskoleklubb med overnatting på gården	Norsk kultur Nærhet, respekt og kjennskap til dyr Erfaring med matproduksjon Bli kjent med skolen og kommende medelever. Gjøre ekstra stas på førskolebarna. Oppleve samhold og mestring ved å overnatte borte.	Lage flagg, syng nasjonalsang mm. Egen fane i toget. Vi tar imot lam i barnehagen og sender dem på sommerferie på gården når de har blitt 3-4 uker. Vi steller med grønnsaker og bed. Etter avtale med skolene Aktiviteter og overnatting på gården sammen med ansatte.	Foreldrene har ansvar for fane. Ansvarlig: Foreldrerepr. i SU

JUNI	Sommerfest! Sommer på gården	Fellesskap mellom ansatte og familier. Høstens nye barn med fam. inviteres. Nærhet, respekt og kjennskap til dyr Erfaring med matproduksjon	Fest for barn, søsken og foreldre i bhg. Vi ser at gresset blir til rundball.	For hele familien! På slutten av dagen. Båten settes ut, vi fisker fra båt og brygge.
JULI	Vi slår oss i hop til ei gruppe. Mye tur, ut i båt mm.	Mange barn og ansatte har ferie. Myk overgang til å begynne på ny gruppe.	Fast personell og vikarer etter behov.	

Planleggingsdagene (5 stk) fastsettes i løpet av året. Noen av dagene følger skoleruta. Dagene varsles i god tid.

Andre kulturers helligdager markeres når vi har barn eller voksne fra de ulike kulturene. Det skjer i samarbeid med aktuelle foreldre.

Andre tema i tillegg, jmf. rammeplan. Dette kun ment som en oversikt over hovedbolker/spesielle aktiviteter.